

ВІДЗИВ

офіційного опонента, кандидата наук з фізичного виховання та спорту, професора Романчука В.М. на дисертаційну роботу Кузнецова Максима Віталійовича на тему «Удосконалення фізичної підготовки кандидатів в підрозділи Сил спеціальних операцій Збройних Сил України», подану на здобуття вченого ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Актуальність дисертаційної роботи. Військова історія сучасності свідчить про те, що практично в кожній державі існували спеціальні підрозділи для виконання особливих завдань військового командування і керівництва країни. В 2016 році у Збройних Силах України був створений окремий рід сил – Сили спеціальних операцій (ССО).

Досвід бойових дій засвідчує, що дії підрозділів ССО відбуваються в різноманітних умовах з використанням транспортних засобів, а в разі виведення їх з ладу – пішки або на лижах. Це вимагає від особового складу таких підрозділів здійснення тривалих маршів й марш-кидків зі значним за вагою спорядженням – 30-50 кг, що потребує високого рівня розвитку фізичних якостей, загальної і, особливо, силової витривалості.

Важливою специфічною особливістю бойової діяльності військовослужбовців підрозділів ССО у тилу противника є дії у складі оперативного-маневрових груп до десяти осіб. Злагодженість дій груп залежить від рівня індивідуальної підготовленості кожного військовослужбовця.

Практика відбору і підготовки військовослужбовців у такі підрозділи спеціального призначення показала, що кандидати мають бути значно краще підготовленими у фізичній, функціональній і психологічній сферах за військовослужбовців інших підрозділів. У той же час тільки незначна частина кандидатів у підрозділи ССО можуть виконати нормативні вимоги, розроблені з урахуванням специфіки подальшої службової діяльності. Таким чином, автор доводить, що постає питання щодо якісної підготовки

кандидатів у підрозділи ССО з числа курсантів старших курсів ВВНЗ, як найбільш вірогідних претендентів на зачислення до підрозділів ССО.

У той же час існуюча система фізичної підготовки у ВВНЗ не спрямована на підготовку курсантів саме в цьому напрямку. Тому вищезазначене обумовлює актуальність теми дисертаційного дослідження Кузнецова М.В. в плані необхідності удосконалення фізичної підготовки кандидатів у підрозділи Сил спеціальних операцій.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на підставі зведеного плану науково-дослідної роботи на 2011–2016 рр. Міністерства оборони України в межах тем «Організаційні аспекти функціонування системи фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України у сучасних умовах», шифр – «Прогноз», (номер Державної реєстрації 0106U010783), плану наукової і науково-технічної діяльності Управління фізичної підготовки Центрального управління підготовки та повсякденної діяльності військ (сил) Збройних Сил України за темою науково-дослідної роботи «Модель фізичної підготовки у Збройних Силах України зразка 2017 року та перспективи її розвитку», шифр – «Перспектива-ФП» (номер Державної реєстрації 0101U001568).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій наведених у дисертаційній роботі, підтверджується достатнім обсягом фактичного матеріалу та об'ємом вибірки. У роботі було використано **комплекс методів:** загальнонаукові, педагогічні, соціологічні, медико-біологічні, психодіагностичні, математичної статистики.

На ступінь обґрунтованості також вказує і застосування автором достатньої кількості сучасних методик – аналіз документальних матеріалів та літературних джерел; педагогічне спостереження; педагогічні експерименти – констатувальний та формувальний. Проведення дисертантом поетапного дослідження дало змогу, логічно використавши педагогічний експеримент, узагальнити та систематизувати отримані дані, розробити практичні рекомендації, зробити закономірні висновки. Отримані дані коректно

опрацьовані з застосуванням статистичних методів. Цифрові показники дозволяють визначити достовірність і вірогідність наукових положень дисертаційної роботи. Сформульовані висновки науково обґрунтовані.

Мета роботи – науково обґрунтувати та експериментально перевірити програму фізичної підготовки курсантів вищих військово-навчальних закладів для формування необхідного рівня їх фізичної готовності до зарахування в підрозділи ССО.

Завдання дослідження:

1. Узагальнити дані літературних джерел і керівних документів щодо визначення шляхів оптимізації фізичної підготовки кандидатів до підрозділів ССО.

2. Дослідити ефективність чинної програми фізичної підготовки у ВВНЗ для підвищення рівня розвитку фізичної та функціональної підготовленості курсантів, як основних кандидатів до підрозділів ССО.

3. Визначити професійно важливі фізичні та психофізіологічні якості, що забезпечують виконання професійної діяльності військовослужбовців ССО.

4. Обґрунтувати зміст, розробити та експериментально перевірити ефективність програми фізичної підготовки курсантів-кандидатів у підрозділи ССО.

Достовірність результатів дослідження та їх новизна. Вірогідність результатів та висновків дисертації базується на відповідності мети та завдання роботи, об'єкту і предмету дослідження, достатніми вибірками досліджуваних та тривалістю педагогічного експерименту. Результати педагогічних спостережень та педагогічного експерименту коректно статистично оброблені, наведені в роботі висновки та узагальнення.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що:

– вперше науково обґрунтовано та розроблено програму фізичної підготовки курсантів-кандидатів у підрозділи ССО, зміст якої передбачає поетапне збільшення аеробного навантаження для вдосконалення

професійної готовності та стійкості до бойового стресу в процесі підготовки до виконання завдань за призначенням;

– вперше проведено порівняльний аналіз показників фізичного розвитку курсантів вищих військових навчальних закладів України та вимог, які висуваються для військовослужбовців збройних сил США та підрозділів SAS збройних сил Великобританії;

– вперше отримано результати залежності функціонального стану, психологічної підготовленості, професійної працездатності курсантів від переважного рівня розвитку в них окремих фізичних якостей (сили, швидкості, витривалості);

– вперше визначено показники стійкості курсантів до бойового стресу, які формуються під час занять з фізичної підготовки для підвищення рівня загальної і силової витривалості;

доповнено наукові дані щодо:

– етапності вдосконалення фізичної підготовленості курсантів;

– значення рівня розвитку загальної та силової витривалості для якісного виконання професійних завдань, пов'язаних з ризиком для життя в тилу супротивника;

– впливу фізичних вправ на підвищення спеціальної підготовленості військовослужбовців;

– набули подальшого розвитку уявлення про систему фізичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів та її вплив на ефективність підготовки військових фахівців різних спеціальностей.

Практичне значення результатів дослідження полягає у впровадженні розробленої програми фізичної підготовки в практику професійно-прикладної підготовки курсантів-кандидатів до підрозділів ССО. Зміст програми передбачав поетапне збільшення фізичного навантаження завдяки аеробним вправам, що дозволило курсантам забезпечити більш високу фізичну підготовленість і позитивно відбилося на зміцненні їх здоров'я та

підвищенні працездатності. Виконання цієї програми дозволило успішно пройти відбір в підрозділи Сил спеціальних операцій ЗСУ.

Результати дослідження використані під час навчально-практичних занять і впроваджені у процес фізичної підготовки курсантів Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів), курсантів Національної академії Служби Безпеки України (м. Київ) та у 142 навчально-тренувальному центрі Сил спеціальних операцій Збройних сил України (м. Бердичів), що підтверджується відповідними актами впровадження.

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи викладені у 20 наукових працях. Із них – 6 статей у наукових фахових виданнях України, 3 статті у виданнях, які включенні до міжнародних наукометричних баз SCOPUS та Index Copernicus, 10 статей у збірниках наукових праць, 1 навчальний посібник.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що:

– вперше науково обґрунтовано та розроблено програму фізичної підготовки курсантів-кандидатів у підрозділи ССО, зміст якої передбачає поетапне збільшення аеробного навантаження для вдосконалення професійної готовності та стійкості до бойового стресу в процесі підготовки до виконання завдань за призначенням;

– вперше отримано результати залежності професійної роботоздатності, психологічної підготовленості, функціонального стану курсантів від переважного рівня розвитку в них окремих фізичних якостей;

– вперше визначено показники готовності курсантів до виконання завдань у складних бойових умовах, які необхідно формувати під час занять з фізичної підготовки для підвищення рівня стійкості до бойового стресу;

– вперше проведено порівняльний аналіз показників фізичного розвитку курсантів вищих військових навчальних закладів України та вимог, які висуваються для військовослужбовців збройних сил США та спецпризначенців підрозділів SAS збройних сил Великобританії;

доповнено наукові дані щодо:

- впливу фізичних вправ на підвищення спеціальної підготовленості військовослужбовців;
- етапності вдосконалення фізичної підготовленості курсантів;
- значення рівня розвитку загальної та силової витривалості для якісного виконання професійних завдань, пов'язаних з ризиком для життя в тилу супротивника;
- набули подальшого розвитку уявлення про систему фізичної підготовки курсантів вищих військових начальних закладів та її вплив на ефективність підготовки військових фахівців різних спеціальностей.

Стиль і мова дисертації. Дисертація написана науковою українською літературною мовою, методично грамотно, орфографічно та стилістично витримана. Висновки та практичні рекомендації відповідають меті та завданням дослідження, логічно витікають з отриманих та описаних результатів дослідження.

Особистий внесок здобувача у спільних публікаціях полягає у постановці проблеми, визначенні мети, завдань, проведенні експериментальних досліджень, систематизації та інтерпретації фактичного матеріалу, теоретичній розробці та практичній перевірці програми оптимізації процесу фізичної підготовки кандидатів до підрозділів ССО.

Структура та обсяг дисертації. Структура, зміст і оформлення дисертаційної роботи відповідає вимогам до робіт на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту. Дисертаційна робота складається з анотації, змісту, переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, додатків, списку використаних джерел. Дисертацію виконано на 236 сторінках (з них 172 сторінок – основний текст), ілюстровано 35 таблицями та 25 рисунками. Бібліографія містить 255 джерел, з яких 25 англомовних авторів.

Автореферат відповідає змісту дисертації і відображає основні положення роботи.

У вступі дисертації автором обґрунтовано актуальність проблеми, зв'язок з науковими планами, програмами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження; розкрито наукову новизну, теоретичну та практичну значущість одержаних результатів та особистий внесок здобувача; подано інформацію про апробацію результатів дослідження; вказано кількість публікацій.

У першому розділі «Фізична підготовка – засіб формування готовності військовослужбовців підрозділів Сил спеціальних операцій до професійної діяльності» на основі огляду літературних та документальних джерел представлено вимоги бойової діяльності до професійної підготовленості військовослужбовців підрозділів Сил спеціальних операцій, показані відмінності у способах комплектування і підготовки військовослужбовців ССО в провідних країнах світу і в Україні. Дослідження особливостей ходу бойових операцій підрозділів ССО у місцях військових конфліктів виявили, що діяльність військовослужбовців у воєнний час має значно динамічніший характер. Військовослужбовці повинні протягом однієї доби виконувати багатокілометрові марші, обладнувати маскування, бути постійно готовими до бойової сутички тощо.

На підставі теоретичного аналізу визначено основні напрямки впливу цих факторів на професійну роботоздатність та стан здоров'я воїнів ССО. Визначено необхідність розвитку та удосконалення спеціальних фізичних якостей для забезпечення успішної бойової діяльності військовослужбовців.

На основі проведеного дослідження встановлено, що кандидати у підрозділи ССО проходять жорсткий відбір на фізичну та психологічну придатність до служби. Відсів непридатних кандидатів часом досягає 80-90% від числа тих, хто поступає. Як показує всесвітня практика відбору у ССО найбільш вагомими показниками рівня фізичної підготовленості кандидатів є загальна витривалість і силова підготовка. Здобувач, також вказує в яких публікаціях опубліковано ним статті до цього розділу.

У другому розділі «Методи та організація досліджень» подано відомості про використані методи, досліджуваний контингент, а також надано інформацію про організацію дослідження.

Для вирішення завдань науково-дослідної роботи було використано комплекс методів: загальнонаукові (теоретичний аналіз та узагальнення даних науково-методичних джерел і нормативних керівних документів); соціологічні (опитування, анкетування та експертне оцінювання); педагогічні (спостереження, експерименти, тестування); медико-біологічні (антропометрія, пульсометрія, тонометрія, динамометрія, спірометрія, функціональні проби); психодіагностичні (дослідження уваги, пам'яті (за методикою М.С. Корольчук); багаторівневий особовий опитувальник БОО «Адаптивність-200»), методи математичної статистики.

Дослідження проводились у Національній академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів).

Використання аналізу документальних матеріалів та літературних джерел дозволило одержати змістовну та цінну інформацію за темою дисертаційного дослідження. Тестування, як один з методів педагогічного дослідження використовувався для аналізу рівня розвитку фізичної та психологічної підготовленості, фізичного розвитку та функціонального стану, а також психомоторики курсантів під час констатувального та формувального експериментів. Для тестування рівня фізичної підготовленості використано вправи: підтягування на перекладині, ривок гирі, біг на 100 м, біг на 400 м, біг на 1000 м, біг на 3000 м та додання смуги перешкод у поєднанні з бігом на 200 м. Форма одягу – військова.

Фізичний розвиток курсантів оцінювався за показниками довжини та маси тіла, життєвої ємності легень, динамометрії сильнішої кисті, охватних розмірів грудної клітини. Функціональний стан визначався за показниками частоти серцевих скорочень (ЧСС), артеріального тиску (АТ), частоти дихання (ЧД) та максимального споживання кисню (МСК). Дослідження

показників фізичного розвитку курсантів проводилися у санітарній частині ВВНЗ автором та працівниками медичної служби.

Психологічне тестування передбачало дослідження пам'яті, уваги й емоційної стійкості. Використовувалися бланкові методи дослідження. Бали нараховувалися за допомогою номограм.

Вирішення завдань, поставлених в роботі, здійснювалося у три етапи.

На першому етапі (січень 2014 р. – березень 2015 р.) основним завданням було вивчення літературних джерел, їх аналіз і узагальнення, визначення експериментально-теоретичних підходів до вивчення проблеми. Це дозволило обґрунтувати теоретико-методологічні засади дослідження, окреслити об'єкт і предмет роботи.

На другому етапі (квітень 2015 р. – березень 2016 р.), шляхом проведення констатувального експерименту визначені показники фізичної, функціональної і психологічної підготовленості курсантів – потенційних кандидатів у підрозділи ССО. Визначено рівень фізичного розвитку, функціонального стану, психологічної та професійної підготовленості та психомоторики курсантів загального курсу (n=473) та курсантів, розподілених на групи з переважним розвитком окремих фізичних якостей (n=100).

На третьому етапі (квітень 2016 р. – червень 2017 р.) – проведено формувальний експеримент, спрямований на перевірку ефективності розробленої програми фізичної підготовки курсантів – кандидатів у підрозділи ССО, основним завданням якого було підвищення рівня функціональної і фізичної підготовленості курсантів.

З урахуванням особливостей проведення експериментальної роботи фіксувалися показники, що характеризують функціональний стан, фізичну підготовленість, рівень розвитку психічних якостей, параметри застосування фізичних навантажень курсантів ЕГ та КГ.

Здобувач, також вказує в яких публікаціях опубліковано ним статті до цього розділу.

У третьому розділі «Дослідження рівня готовності курсантів вищих військових навчальних закладів до служби у ССО» подано дані, які отримано в результаті низки досліджень під час констатувального експерименту.

За комплексною оцінкою загальної фізичної підготовленості курсантів показники достовірно зростають до оцінки $4,0 \pm 0,2$ бала на випускному курсі згідно нормативів ТНФП-14, але цей рівень фізичної підготовленості курсантів недостатній, щоб стати претендентом у підрозділи ССО.

Аналіз виконання курсантами комплексного тесту відбору до підрозділів ССО визначив, що курсанти 2 курсу зробили в середньому $4,5 \pm 0,3$ повних серій, курсанти 3 курсу – $5,2 \pm 0,4$ серій, що дорівнює середньому рівню підготовленості.

Тестування фізичної працездатності за тестом Купера довело, що курсанти готові до проходження першого етапу відбору до служби у підрозділах ССО (2634 ± 31 м – 2716 ± 26 м).

Повторне тестування курсантів-випускників ($n=49$), які пройшли перший етап, за більш напруженою програмою відбору, показали, що лише чотири курсанта (8,1%) змогли виконати вимоги, що висуваються до кандидатів для проходження служби у підрозділах ССО. За результатами аналізу фахівців, які проводили другий етап відбору, система фізичної підготовки у ВВНЗ не дозволяє за останній рік навчання ефективно вдосконалювати фізичну підготовленість курсантів.

Результати дослідження автора доводять, що під впливом фізичного навантаження та нервово-емоційних напружень показники психологічних якостей курсантів знижуються у всіх групах, але у групах з розвинутими загальною та силовою витривалістю аналізований вплив відчувається меншою мірою ($p > 0,05$).

Стійкість до бойового стресу курсантів за загальною сумою стевнів відноситься до третього (**задовільного**) рівня, у той час, як показники офіцерів, які проходять службу в ССО, відносяться до другого (**достатнього**)

рівня до бойового стресу. Тільки 13% курсантів з числа досліджуваних (n=49) показали психологічну стійкість до бойового стресу на першому (**високому**) рівні.

Результати констатувального експерименту дозволили більш конкретно сформулювати основні положення для розроблення програми підготовки курсантів до конкурсних змагань у підрозділи ССО.

Здобувач вказує в яких публікаціях опубліковано ним статті до цього розділу.

У четвертому розділі «Обґрунтування і розроблення програми спеціальної підготовки кандидатів у підрозділи ССО» дисертантом обґрунтовано авторську програму та подано результати формувального педагогічного експерименту.

Запропонована авторська програма фізичної підготовки розрахована на дев'ять місяців навчання після проведеного першого етапу відбору курсантів до служби у ССО і складається з трьох етапів. Авторська програма розрахована на дев'ять місяців навчання після проведеного першого етапу відбору курсантів до служби у ССО і складається з трьох етапів.

На першому етапі програми було зосереджено увагу на розвитку аеробних можливостей курсантів, що сприяло покращенню показників серцево-судинної і дихальної систем, зміцненню опорно-рухового апарату.

На другому етапі (друге місячне навантаження) було збільшено обсяг навантаження змішаного аеробно-анаеробного характеру. Для цього застосовували безперервну рівномірну роботу у формі темпового бігу чи кросу з широким діапазоном швидкостей до «субкритичної» включно, а також – вправи з обтяженнями, які виконуються тривалий час.

На третьому етапі (третє місячне навантаження), коли перед військово-професійною діяльністю постали підвищені вимоги зі спеціальної витривалості, було збільшено обсяги тренувальних навантажень за умови застосування більш інтенсивних вправ, які виконуються методами

інтервальної і повторної роботи у змішаному аеробно-анаеробному та анаеробному режимах з використанням обтяжень різної ваги.

З метою перевірки ефективності авторської програми (впродовж 2016-2017 навчального року) проведений формувальний педагогічний експеримент. Після попереднього тестування було створено дві рівнозначних за показниками фізичної підготовленості групи ЕГ і КГ по 26 курсантів у кожній.

Результати дослідження впливу авторської програми фізичної підготовки на вдосконалення загальної витривалості підтверджуються дослідженням динаміки результатів бігу на 3000 м курсантів ЕГ та КГ. Так, за час експерименту показники бігу на 3000 м у курсантів експериментальної групи покращилися на 65,2 с ($t=4,13$; $p<0,001$), тоді, як у курсантів контрольної групи результат підвищився на 5,8 с ($t=0,286$; $p>0,05$).

Вплив авторської програми на вдосконалення фізичної підготовленості курсантів констатується тим, що за більшістю вправ ТНФП-14 та фізичними якостями результати, які були показані курсантами ЕГ, вірогідно перевищують аналогічні результати курсантів КГ ($p<0,05-0,001$). Особливо, зазначений факт фіксується наприкінці третього етапу впровадження програми фізичної підготовки, коли був проведений другий етап відбору кандидатів фахівцями підрозділів ССО.

Дослідження впливу нервово-емоційного навантаження на показники психологічної підготовленості та психомоторики підтвердили вірогідно кращі результати у курсантів ЕГ. Аналіз результатів тестування наприкінці експерименту довів, що нервово-емоційне навантаження істотно впливає на рівень психологічної підготовленості та психомоторики курсантів КГ та меншою мірою – на показники курсантів ЕГ.

Здобувачем, доведено, що застосування авторської програми дозволило підвищити рівень фізичної підготовленості, фізичного розвитку,

функціонального стану, психологічної та професійної підготовленості кандидатів в підрозділи Сил спеціальних операцій Збройних Сил України.

Здобувач вказує в яких публікаціях опубліковано ним статті до цього розділу.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертант узагальнює проведений аналіз отриманих результатів дослідження, зіставляє з даними описаних у наукових працях, що були опубліковані вітчизняними та зарубіжними науковцями. Автор описує, що було в його дослідженнях підтверджено, доповнено і що конкретно було винайдено уперше, робить висновки і надає практичні рекомендації.

Представлено три групи даних, отриманих у ході дослідження: *підтверджено* наукові дані щодо застосування фізичних вправ у формуванні підготовленості військовослужбовців (Ю.А. Бородін, 2003; В.М. Романчук, 2004; С.І. Глазунов, 2007; Ю.С. Фіногенов, 2009), етапності вдосконалення фізичної підготовленості курсантів (О.О. Шевченко, 2010; С.С. Федак, 2013; І.Л. Шлямар, 2014; О.В. Ролук, 2016 та ін.), негативного впливу професійного навантаження на ефективність виконання обов'язків (В.М. Кирпенко, 2013; Ю.А. Бородін, 2013; Н.Є. Пангелова, 2015; О.Д. Гусак, 2015), значимості рівня розвитку витривалості військовослужбовців у професійній діяльності (О.Г. Піддубний, 2003; В.М. Кирпенко, 2014; І.С.Овчарук, 2008-2014; О.М. Ольховий, 2005-2016; В.В. Паєвський, 2012; С.В. Романчук, 2007-2016 рр; С.С. Федак, 2010-2014).

Доповнено результати досліджень про систему фізичної підготовки курсантів вищих військових начальних закладів (Б.В. Єндальцев, 2004; К.В. Пронтенко, 2008; О.М. Ольховий, 2011) та її вплив на ефективність підготовки військових фахівців різних спеціальностей (І.Г. Закорко, 2001; В.В. Стасюк, 2004; С.В. Романчук, 2013).

До нових результатів роботи належать: вперше науково обґрунтована та сформована програма фізичної підготовки курсантів-кандидатів у підрозділи ССО, зміст якої передбачає поетапне збільшення аеробного

навантаження для вдосконалення професійної витривалості та стійкості до бойового стресу в процесі підготовки до виконання завдань за призначенням.

Висновки відповідають завданням дослідження.

Оцінюючи в цілому позитивно дисертаційне дослідження Кузнецова М.В. варто вказати на деякі зауваження та побажання:

1. На нашу думку, в умовах прагнення України до Європейського простору та співпраці з НАТО у дисертаційній роботі недостатньо повно висвітлені наукові розробки вчених країн Європи членів НАТО щодо організації процесу з фізичної, функціональної, психологічної та професійної підготовленості фахівців Сил спеціальних операцій.
2. Хотілось би дізнатись, за якими критеріями та за якою вибіркою формувалися групи курсантів для участі у формуючому та констатуючому педагогічному експерименті?
3. З якою метою підбиралися курсанти 4-х груп, при чому у кожній по 25 осіб, сформованих за умов переважного розвитку сили (n=25), швидкості (n=25), загальної витривалості (n=25) та силової витривалості (n=25)?
4. Також хотілось би, що б здобувач більш детально наголосив чому в авторській програмі фізичної підготовки пропонується саме три етапи?
5. Як визначалось навантаження під час тренувальних занять (табл.4,1)
6. Чому Ви найбільшу інтенсивність занять застосовували на 3-му етапі своєї програми?
7. В дисертації зустрічаються окремі стилістичні та орфографічні помилки.

Але, висловленні зауваження та недоліки є не суттєвими, вони не зменшують позитивного враження від опрацьованої нами кандидатської дисертації і тому, в цілому, не зменшують наукової цінності і практичної значущості проведеного та систематизованого здобувачем дисертаційного дослідження.

Висновок про відповідальність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Кузнецова Максима Віталійовича на тему „Удосконалення фізичної підготовки кандидатів в підрозділи Сил спеціальних операцій Збройних Сил України” є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, має теоретичну і практичну значущість, що в сукупності вирішують конкретні наукові завдання в галузі фізичного виховання, відповідає п.11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.02 – фізична культура, фізичне виховання різних груп населення.

Офіційний опонент:

Професор кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту
Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор

В.М. Романчук

Підпис Романчука В.М. засвідчую

ТВО начальника відділу персоналу та стройового
підполковник

В. Ю. Кісельов